

רפואה ומגדר

"יחד נקדם את מה שמחר יהיה מובן מאליו"

חפציבה ספירט

שירה ג'רג'י

מהי רפואה מודעת מין ומגדר?

- "רפואה מגדרית", "רפואה מבוססת מין ומגדר", "רפואה מודעת מין ומגדר" – היא ההבנה שיש להתאים את האבחון והטיפול להבדלים בין גברים לנשים.
- רפואה מודעת מין ומגדר היא מדע חדש הנמצא בשנים האחרונות בהתפתחות מואצת, הן בארץ והן בעולם. תחום זה פועל להעלות את המודעות לכך שקיימים הבדלים משמעותיים בין המינים בכל מערכות הגוף, דבר המצריך שינוי בהתייחסות ובגישה.
- הרפואה המגדרית החלה להתפתח כתחום מחקר עצמאי רק בעשורים האחרונים. המאמרים הראשונים אשר התייחסו לתחום זה פורסמו בשנות ה-70, אך הקפיצה המשמעותית חלה בשנות ה-90, כאשר נרשמה העלייה המשמעותית במספר הפרסומים בתחום.

- ההבנה כי הביולוגיה והסביבה יכולים לגרום לתפקוד שונה של מערכות הגוף בין גבר לאישה, כתוצאה מכך קיים קשר ישיר בכל הנוגע לבריאות ולחולי.
- ההבנה שהתפקוד של כל מערכות הגוף מושפע מהמין והמגדר של האדם: מרמת הכרומוזומים וביטוי גנים שונים, דרך ההבדלים האנטומיים והתהליכים הפיזיולוגיים הייחודיים לגברים ולנשים - וכלה בחשיפה שונה לגורמי סיכון, שימוש במשאבים רפואיים ובנטיית המטפל/ת והמטופל/ת לפרש תסמינים באופן זה או אחר.
- רפואה מודעת מין ומגדר היא צעד גדול לשיפור איכות הרפואה בגברים ובנשים.

שאלות עיקריות: (פרופ' גלזרמן)

שאלה ראשונה

מדוע לאותה מחלה עלולים להיות סימפטומים שונים בין גברים לנשים?

שאלה שנייה

מדוע השכיחות של מחלה מסוימת שונה אצל נשים ואצל גברים?

שאלה שלישית

מדוע אותה התרופה יכולה להשפיע אחרת על גברים על נשים?

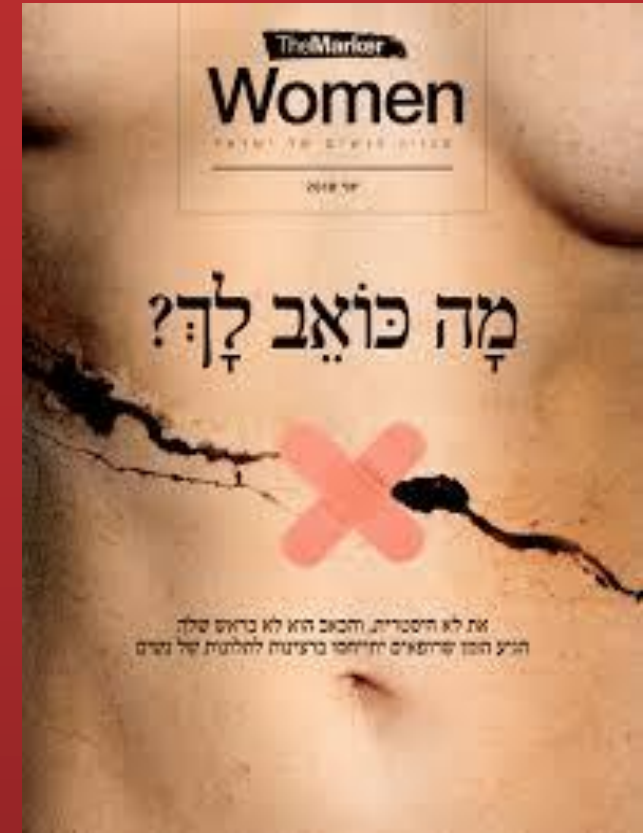
- התקפי מיגרנה נפוצים בנשים פי שתיים עד שלוש ביחס לגברים. סריקות fMRI ומצביעות על קיומם של הבדלים במבנה ובתפקוד המוחי בין גברים לנשים עם מיגרנה.
- אספירין יעיל יותר למניעה ראשונית של התקפי לב בגברים, ולשבץ מוחי בנשים.
- 80% מהשברים האוסטאופרוטיים מופיעים בנשים, אבל גברים שיסבלו משבר אוסטאופרוטי של צוואר הירך נמצאים בסיכון מוגבר לתמותה. למרות זאת, בדיקות סקר וטיפול באוסטאופרוזיס כמעט ולא מתבצעים בגברים.
- נשים סובלות מהפרעת דחק פוסט-טראומטית (Post-Traumatic Stress Disorder, PTSD) בשיעור כפול מגברים, וזאת, למרות שגברים נחשפים ליותר אירועים טראומטיים לאורך חייהם.
- תרופות ממשפחת האנטי-היסטמינים פוטנטיות יותר בנשים ביחס לגברים. המצב הפוך בתרופות אנטי-אמטיות (נוגדות בחילה).
- טרשת נפוצה (Multiple sclerosis) מופיעה בנשים פי שתיים מאשר בגברים, אולם בגברים היא נוטה למהלך חמור ומהיר יותר.

- גברים רגישים יותר למחלות זיהומיות, נשים נפגעות יותר ממחלות אוטו-אימוניות. 75% מהתחלואה האוטו-אימונית מתקיימת בנשים.
- הסיכון להתקפי לב, שבץ מוחי, מחלות לב וכלי דם פריפרית גבוה יותר בגברים מאשר בנשים, אבל האפקט המגן של המין הנשי מפני מחלות לב וכלי דם "נמחק" בחולי סוכרת.
- לאחר עישון אותו מספר שנות חפיסה, לנשים סיכון מוגבר של 70% לסרטן ריאות בהשוואה לגברים. בהתייחס לכל סוגי הסרטן עד גיל 14, על כל 74 נשים הסובלות מתחלואה אונקולוגית, כ-100 גברים נפגעים.
- נשים סובלות מאבנים בכיס המרה פי 4 מגברים.
- בנטילת אותה התרופה באותו המינון, הסיכוי של אישה לסבול מתופעות לוואי גבוה יותר באופן משמעותי ביחס לגבר.

90 דקות על רפואה ומגדר

פרופ' מרק גלקסמן

[https://he-
il.facebook.com/isragem/videos/1313041005430507/](https://he-il.facebook.com/isragem/videos/1313041005430507/)

מה אני מצפה מהקורס?